

Strasbūras, 2019 04 16  
COM(2019) 186 final

ANNEXES 1 to 2

**PRIEDAI**

*prie*

**KOMISIJOS KOMUNIKATO EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ  
TARYBAI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ  
KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI**

**Veiksmingesnis socialinės politikos sprendimų priėmimas:**

**sričių, kuriose bus aktyviau taikoma kvalifikuota balsų dauguma, nustatymas**

## 1 priedas. Praėjusių laikotarpių apžvalga

ES sutartimis Europos Sąjungai pavesta socialinė misija. Taip buvo nuo pat pradžių, nors konkretūs ES teisės aktai buvo rengiami laipsniškai: socialinė politika plačiąja prasme prasidėjo kaip priemonė rinkos integracijai užtikrinti ir išsivystė taip, kad socialiniai rezultatai patys savaime tapo priemonėmis. Per 60 Europos integracijos metų socialinė politika tapo vis svarbesnė ES ir tai atspindėta kiekvienoje Sutarties peržiūroje.

Pagal **Romos sutartį** (1957 m.) didžioji dauguma įgaliojimų socialinės politikos srityje nebuvo Bendrijos veiksmų dalis; tie veiksmai apėmė tik valstybių narių glaudaus bendradarbiavimo skatinimą pasitelkiant Europos socialinį fondą. Komisija galėjo skelbti nuomones apie sveikatą ir saugą darbe. Sutartyje nustatyta darbuotojų judėjimo laisvė ir įpareigojimas priimti priemones, skirtas socialinės apsaugos koordinavimui. Šiose srityse sprendimai buvo priimami vienbalsiai Taryboje, o Parlamentui neteko jokio vaidmens.

Socialinė politika vystėsi 1986 m. priėmus **Suvestinį Europos aktą**; juo buvo sukurta galimybė nustatyti būtiniausius darbuotojų sveikatos ir saugos reikalavimus, dėl kurių Taryba priėmė sprendimą kvalifikuota balsų dauguma ir buvo bendradarbiaujama su Parlamentu.

ES veiksmų socialinėje politikoje sritys išplėstos 1992 m. **Mastrichto sutarties** socialiniame protokole ir nuo to laiko iš esmės nekito. Socialiniame protokole nustatyta, kad **kvalifikuota balsų dauguma** priimami sprendimai dėl:

- darbo sąlygų,
- darbuotojų informavimo ir konsultavimo,
- moterų ir vyrų lygių galimybių ir
- iš darbo rinkos išstumtų asmenų integracijos.

Jame nustatyta, kad Taryba turi balsuoti **vienbalsiai** dėl klausimų, susijusių su:

- darbuotojų socialiniu draudimu ir socialine apsauga,
- atleidimu,
- atstovavimu darbuotojų ir darbdavių interesams bei šių interesų ir bendrų sprendimų kolektyviniu gynimu, ir
- ES teritorijoje tesėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo sąlygomis.

Pastarosiose srityse turėjo būti konsultuojamasi su Parlamentu (dabar tai yra speciali teisėkūros procedūra). Į jas konkrečiai **neįtraukta**:

- darbo užmokestis,
- teisė jungtis į asociacijas,
- teisė streikuoti ir
- teisė imtis lokautų.

1997 m. šis protokolas buvo integruotas į **Amsterdamo sutartį** ir nuo tada nuostatos taikomos visoms valstybėms narėms ir sudaro SESV dabartinės X antraštinės dalies pagrindą. Taip buvo sukurtas naujas kovos su diskriminacija teisinis pagrindas, kuris ir dabar yra nepakitęs: Europos Bendrijos steigimo sutarties 13 straipsnyje (dabartinėje SESV 19

straipsnio 1 dalyje) nustatyta, kad Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Parlamentu, gali vieningai imtis atitinkamų veiksmų, siekdama kovoti su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios arba seksualinės orientacijos.

2001 m. **Nicos sutartimi** į jos 137 straipsnį (dabar SESV 153 straipsnio 1 dalies j ir k punktai) įtrauktos dvi naujos bendradarbiavimo sritys, o Sąjungai suteikti įgaliojimai remti ir papildyti valstybių narių veiklą šiose srityse:

- kova su socialine atskirtimi ir
- socialinės apsaugos sistemų modernizavimas.

Joje nesuteikti įgaliojimai priimti direktyvas, kuriomis nustatomi būtiniausi standartai šiose srityse<sup>1</sup>. Sutartimi taip pat nepakeista jokių galiojančių vienbalsiškumo reikalavimų, bet nustatyta **specialioji nuostata dėl pereinimo** (dabar SESV 153 straipsnio 2 dalis).

**Lisabonos sutartyje** (kuri įsigaliojo 2009 m. gruodžio 1 d.) nustatytas Sąjungos tikslas – sukurti labai konkurencingą socialinę rinkos ekonomiką. Priimant priemones dėl **socialinės apsaugos koordinavimo, susijusio su laisvu darbuotojų judėjimu** (SESV 48 straipsnis), vietoje vienbalsiškumo pradėta taikyti kvalifikuotą balsų daugumą ir įprastą teisėkūros procedūrą.

Vienbalsiškumo ir konsultavimosi su Parlamentu reikalavimai išliko šiose srityse (dabar joms taikomi SESV 153 straipsnio 1 dalies c, d, f ir g punktai ir 19 straipsnis):

- darbuotojų socialinis draudimas ir socialinė apsauga (išskyrus tarpvalstybinius atvejus),
- atleidimas,
- atstovavimas darbuotojų ir darbdavių interesams bei šių interesų ir bendrų sprendimų kolektyvinis gynimas,
- Sąjungos teritorijoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo sąlygos, ir
- kovos su diskriminacija priemonės.

Tuo pačiu metu ES sutarties 48 straipsnio 7 dalyje nustatyta **bendroji nuostata dėl pereinimo**, kuria sukurta galimybė nuo vienbalsiškumo pereiti prie kvalifikuotos balsų daugumos arba nuo specialios teisėkūros procedūros prie įprastos tose srityse, kurioms netaikoma specialioji nuostata dėl pereinimo, pavyzdžiui, nediskriminavimas ir darbuotojų socialinis draudimas ir socialinė apsauga.

---

<sup>1</sup> Darbuotojų socialinio draudimo ir socialinės apsaugos sritis (SESV 153 straipsnio 1 dalies c punktas) iš dalies sutampa su socialinės apsaugos sistemų modernizavimo sritimi (SESV 153 straipsnio 1 dalies k punktas). Tokiais atvejais k punkte nustatyta pirmumo taisyklė, kuria nedaromas poveikis c punktui.

## 2 priedas. 2014–2019 m. pasiūlyti socialinės sritys teisės aktai

Ši Komisija pateikė 27 teisės aktų pasiūlymus dėl ES socialinės rinkos ekonomikos modernizavimo ir socialinio AAA reitingo užtikrinimo Europoje. Iš jų sutarta dėl 24, o dėl likusių trijų diskutuojama.

| Nr. | Sutrumpintas pavadinimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Paskelbta                                    |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| 1   | Reglamentas (ES) 2015/779, kuriuo dėl papildomos pradinio išankstinio finansavimo, skiriamo pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą remiamoms veiksmų programoms, sumos iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1304/2013                                                                                                                                                                                  | <a href="#">OL L 126</a> , 2015 5 21, p. 1.  |
| 2   | Tarybos rekomendacija dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <a href="#">OL C 67</a> , 2016 2 20, p. 1    |
| 3   | Tarybos sprendimas (ES) 2015/1848 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių 2015 m.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <a href="#">OL L 268</a> , 2015 10 15, p. 28 |
| 4   | Tarybos sprendimas (ES) 2016/1838 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių 2016 m.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <a href="#">OL L 280</a> , 2016 10 18, p. 30 |
| 5   | Direktyva (ES) 2017/2398, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe                                                                                                                                                                                                                                   | <a href="#">OL L 345</a> , 2017 12 27, p. 87 |
| 6   | Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo                                                                                                                                                               | <a href="#">OL C 189</a> , 2017 6 15, p. 15  |
| 7   | Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo krypčių – naujų galimybių suaugusiesiems                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <a href="#">OL C 484</a> , 2016 12 24, p. 1  |
| 8   | Direktyva (ES) 2017/159, kuria įgyvendinamas 2012 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos žemės ūkio kooperatyvų konfederacijos (COGECA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Nacionalinių žvejybos įmonių organizacijų Europos Sąjungos asociacijos („Europêche“) sudarytas Susitarimas dėl 2007 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo | <a href="#">OL L 25</a> , 2017 1 31, p. 12   |
| 9   | Direktyva (ES) 2018/957, kuria iš dalies keičiama Direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje                                                                                                                                                                                                                                                                          | <a href="#">OL L 173</a> , 2018 7 9, p. 16   |
| 10  | Reglamentas (ES) 2017/2305, kuriuo dėl lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai ir lėšų investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui pakeitimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013                                                                                                                       | <a href="#">OL L 335</a> , 2017 12 15, p. 1  |
| 11  | Direktyva (ES) 2018/131, kuria įgyvendinamas Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytas susitarimas iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/13/EB atsižvelgiant į 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje pakeitimus, kurie buvo padaryti 2014 m. ir kuriuos 2014 m. birželio 11 d. patvirtino Tarptautinė darbo konferencija    | <a href="#">OL L 22</a> , 2018 1 26, p. 28   |
| 12  | Tarybos rekomendacija dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <a href="#">OL C 153</a> , 2018 5 2, p. 1    |
| 13  | Sprendimas (ES) 2018/646 dėl bendros geresnių paslaugų, susijusių su įgūdžiais ir kvalifikacijomis, teikimo sistemos („Europass“), kuriuo panaikinamas                                                                                                                                                                                                                                                | <a href="#">OL L 112</a> , 2018 5 2, p. 42   |

|    |                                                                                                                                                                                                                                 |                                             |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
|    | Sprendimas Nr. 2241/2004/EB                                                                                                                                                                                                     |                                             |
| 14 | Tarybos sprendimas (ES) 2018/1215 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių                                                                                                                                                 | <a href="#">OL L 224</a> , 2018 9 5, p. 4   |
| 15 | Reglamentas (ES) 2019/128, kuriuo įsteigiamas Europos profesinio mokymo plėtros centras (CEDEFOP) ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 337/75                                                                          | <a href="#">OL L 30</a> , 2019 1 31, p. 90  |
| 16 | Reglamentas (ES) 2019/127, kuriuo įsteigiamas Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (EUROFOUND) ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1365/75                                                                | <a href="#">OL L 30</a> , 2019 1 31, p. 74  |
| 17 | Reglamentas (ES) 2019/126, kuriuo įsteigiama Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (ES-OSHA) ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2062/94                                                                     | <a href="#">OL L 30</a> , 2019 1 31, p. 58  |
| 18 | Direktyva (ES) 2019/130, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe (II partija)                                                 | <a href="#">OL L 30</a> , 2019 1 31, p. 112 |
| 19 | Pasiūlymas dėl direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, suderinimo                                                                              | <a href="#">COM(2015) 615</a>               |
| 20 | Pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką | <a href="#">COM(2016) 815</a>               |
| 21 | Pasiūlymas dėl direktyvos dėl tėvų ir prižiūrėtojų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES                                                                         | <a href="#">COM(2017) 253</a>               |
| 22 | Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje                                                                                                                | <a href="#">COM(2017) 797</a>               |
| 23 | Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija                                                                                                                            | <a href="#">COM(2018) 131</a>               |
| 24 | Pasiūlymas dėl rekomendacijos dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių                                                                                                                    | <a href="#">COM(2018) 132</a>               |
| 25 | Pasiūlymas dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe (III partija)                                              | <a href="#">COM(2018) 171</a>               |
| 26 | Pasiūlymas dėl reglamento dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF)                                                                                                                                    | <a href="#">COM(2018) 380</a>               |
| 27 | Pasiūlymas dėl reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)                                                                                                                                                               | <a href="#">COM(2018) 382</a>               |